

Sygn. akt : I ACa 770/18

POSTANOWIENIE

Dnia 21 marca 2019r

Sąd Apelacyjny w Krakowie I Wydział Cywilny w składzie :

Przewodniczący : SSA Józef Wąsik

Sędziowie : SA Marek Boniecki , SA Grzegorz Kręzőłek

po rozpoznaniu w dniu 21 marca 2019r w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa K. E. i C. K. (1)

przeciwko Skarbowi Państwa - Wojewodzie (...) oraz Starości (...)

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego Skarbu Państwa – Wojewody (...)

na zawarte w punkcie 3 sentencji wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 5 grudnia 2018r , rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego

Postanawia

I. Oddalić zażalenie

II. Zasądzić od strony pozwanej Skarbu Państwa - Wojewody (...) na rzecz powodów : K. E. i C. K. (1) kwoty po 900 zł / dziewięćset złotych / , tytułem kosztów postępowania zażaleniowego

SSA Grzegorz Kręzőłek SSA Józef Wąsik SSA Marek Boniecki

Sygn. akt : I ACa 770/18

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 21 marca 2019 r.

W częściowym uwzględnieniu apelacji strony pozwanej Skarbu Państwa – Wojewody (...), zastępowanego przez Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej, złożonej od wyroku Sądu Okręgowego wK.z dnia 12 lutego 2018r w sprawie(...), Sąd Apelacyjny w Krakowie, wyrokiem z dnia 5 grudnia 2018r , zmienił to rozstrzygnięcie , nadając mu nowe brzmienie.

W punkcie 3 sentencji wyroku, rozstrzygając o kosztach postępowania apelacyjnego i obciążając nimi Skarb Państwa - Wojewodę (...), w uznaniu , iż podstawą tej części orzeczenia jest norma art. 98 kpc , zasądził na rzecz profesjonalnie zastępowanych przez tego adwokata powodów , K. E. i C. K. (1)kwoty po 8 100 złotych w oparciu o §2 pkt 7 w zw z § 10 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia MS w sprawie opłat za czynności adwokackie z 22 października 2015 [[DzU z 2015 poz. 1800 ze zm]].

W zażaleniu na tę część orzeczenia Sądu II instancji, strona pozwana domagała się jego zmiany poprzez zasądzenie od Skarbu państwa – Wojewody (...) na rzecz każdego z powodów, tytułem kosztów postępowania apelacyjnego kwot po 4050 zł.

Postulowała również przyznanie na rzecz reprezentującej stronę skarżącą Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kosztów postępowania zażaleniowego.

Środek odwoławczy został oparty na zarzucie naruszenia prawa procesowego, w sposób mający dla treści orzeczenia doniosłe znaczenie, a to art. 98 §1 w zw z art. 72 §1 pkt 1 kpc, wobec przyznania powodom kosztów postępowania apelacyjnego w niezasadnie zawyżonej wysokości, przekraczającej wynagrodzenie jednego adwokata określonych we wskazanym wyżej rozporządzeniu z 22 października 2015r

W motywach swojego stanowiska skarżący stanął na stanowisku, że współuczestnictwo powodów C. K. (1) i K. E. miało charakter współuczestnictwa materialnego w rozumieniu art. 72 §1 pkt 1 kpc, a konsekwencji koszty należne powodom nie mogły przekroczyć wysokości wynagrodzenia jednego adwokata, będącego pochodną wartości przedmiotu zaskarżenia, określonego przez mające w sprawie zastosowanie przepisy tego rozporządzenia.

Dla poparcia swojego stanowiska Skarb Państwa odwołał się do rozstrzygnięć Sądu Najwyższego, wskazujących na tę granicę należnych kosztów postępowania, w warunkach współuczestnictwa materialnego po stronie wygrywających spór stron.

Odpowiadając na zażalenie powodowie domagali się jego oddalenia jako pozbawionego usprawiedliwionych podstaw oraz obciążenia Skarbu Państwa kosztami postępowania zażaleniowego.

W motywach odpowiedzi prezentowali pogląd o formalnym charakterze ich współuczestnictwa w zakończonym prawomocnie postępowaniu przeciwko Skarbowi Państwa.

Rozpoznając zażalenie, Sąd Apelacyjny rozważył:

Istotą rozstrzyganej sporu jest odpowiedź na pytanie z jakim rodzajem wielopodmiotowości po stronie czynnej procesu mamy do czynienia w sprawie, która została prawomocnie zakończona wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 5 grudnia 2018r.

Mówiąc ściślej, czy powodowie K. E. i C. K. (1) byli w nim współuczestnikami materialnymi czy też formalnymi, w rozumieniu art. 72 §1 pkt 1 i 2 kpc.

Gdyby, jak twierdzi strona skarżąca, uznać iż ich udział w sprawie można zakwalifikować jako współuczestnictwo pierwszego rodzaju, wówczas sposób rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego jaki przyjął Sąd II instancji w zaskarżonej części wydanego przez siebie wyroku, jest nieprawidłowy. Ma bowiem rację Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej, że wówczas koszty postępowania dla podmiotów wygrywających spór o ile wyczerpują się w wynagrodzeniu profesjonalnego pełnomocnika, nie mogą być wyższe od wynagrodzenie jednego adwokata lub radcy prawnego.

Gdyby natomiast podzielić stanowisko powodów zaprezentowane w odpowiedzi na zażalenie, iż byli jedynie współuczestnikami formalnymi, orzeczenie przyznające każdemu z nich koszty odpowiadające temu wynagrodzeniu profesjonalnego reprezentanta procesowego, byłoby poprawne, wbrew zarzutowi na którym opiera się konstrukcja środka odwoławczego.

Odwołując się do ustaleń poczynionych w rozstrzyganej sprawie przypomnieć należy, że K. E. i C. K. (1) są spadkobiercami Z. K., a ich udziały w majątku spadkowym wynoszą odpowiednio 3/8 i 5/8.

Spadkodawczyni była właścicielką wielohektarowej nieruchomości położonej w P., znanej pod środowiskową nazwą (...)

Grunty te , jak oceniły Sądy obu instancji, zostały bezprawnie przejęte na rzecz Skarbu Państwa na podstawie dekretu PKW o reformie rolnej , mimo że brak było ku temu dostatecznych podstaw.

Powodowie dochodzili w postępowaniu odszkodowania, wobec uprzedniego uzyskania tytułów własności do tej realności przez osoby trzecie , w konsekwencji czego zwrot w naturze nie był już możliwy.

Tak ukształtowana podstawa dochodzonych przez obydwójce powodów roszczeń o charakterze odszkodowawczym, jednoznacznie wskazuje , iż ich współuczestnictwo nie ma charakteru materialnego w rozumieniu art. 72 §1 pkt 1 kpc wbrew stanowisku skarżącego.

Roszczenia K. E. i C. K. (1) są od siebie nawzajem niezależne , nie opierając się na wspólnie przysługujących im prawach i tej samej podstawie faktycznej i prawnej. Każdy z uprawnionych mógł zupełnie niezależnie występować w sporze ze swoim roszczeniem , a nie uczestniczenie w sporze po tej samej stronie przez drugiego ze spadkobierców Z. K. , wobec braku tej współzależności nie miało wpływu na możliwość jego formułowania i skutecznego dochodzenia.

Ich roszczenia opierają się na deliktowej podstawie prawnej ale nie można potwierdzić ich tożsamości w odniesieniu do podstawy faktycznej , skoro zachodzi pomiędzy nimi wzajemna różnica , wynikająca chociażby stad , że zakres uprawnień kompensacyjnych każdego z powodów jest limitowany odmienne chociażby poprzez różny udział obydwójga w masie spadkowej po poprzedniej właścicielce(...)co wprost przenosiło się na rozmiar ilościowy mogącego być dochodzonym przez nich roszczenia .

W konsekwencji, w ocenie Sądu II instancji współuczestnictwo K. E. i C. K. (1) , jako poszkodowanych jednym czynem niedozwolonym , w warunkach gdy roszczenie odszkodowawcze ma charakter podzielny jest współuczestnictwem formalnym definiowanym przez art. 72 §1 pkt 2 kpc. W tej sytuacji ich niezależne od siebie roszczenia opierają się na takiej samej podstawie faktycznej i prawnej.

Dlatego też , wbrew zarzutowi zażalenia rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego było poprawne albowiem każdy z powodów mógł skutecznie domagać się od przerywającej strony pozwanej , celowo poniesionych kosztów odwoławczego etapu postępowania , wyczerpujących się w wynagrodzeniu pełnomocnika procesowego będącego adwokatem , którego wysokość została poprawnie przez Sąd II instancji w zaskarżonej części wyroku określona.

Dla Rego , w uznaniu zażalenia za nieuzasadnione Sąd Apelacyjny orzekł o jego oddaleniu , na podstawie art. 385 kpc w zw z art. 394²§1 i 2 oraz 397 §2 kpc.

Oddalenie zażalenia czyni uzasadnionym żądanie przyznania od strony skarżącej na rzecz każdego z powodów kosztów postępowania zażaleniowego.

Biorąc pod uwagę wskazaną w środku odwoławczym wartość przedmiotu zaskarżenia, kwoty należne im z tego tytułu , zostały ustalone na podstawie § 2 pkt 3 w zw. z § 10 ust. 2 pkt 2 Rozporządzenia Ms w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 { DzU z 2015 poz. 1800 ze zm }

SSA Grzegorz Krężolek SSA Józef Wąsik SSA Marek Boniecki